

СПОСОБИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРИ СПОЖИВЧОМУ КРЕДИТУВАННІ

Сергєєва О.С.

Одеський національний економічний університет

К.е.н., ст. викладач кафедри банківської справи

Останніми десятиліттями з розвитком банківського сектору і глобалізаційних процесів у всьому світі все частіше почало з'являтися і призводити до негативних наслідків таке явище як банківська криза. Тому наразі банки намагаються створити так званий «антикризовий імунітет» для попередження ризиків та втрат. Для цього управлінський персонал розробляє і запроваджує механізми стабільної і лояльної клієнтської бази, а також максимізує ефективність від активних операцій, в тому числі і від кредитних [1].

Кредитування населення в Україні сьогодні є дуже перспективним напрямком діяльності банків як в теорії, так і на практиці. Адже кредитори можуть за допомогою цього перетворити свої тимчасово вільні кошти в дохідні активи. Також ресурсна база українських банків наразі складається переважно з короткострокових депозитів через ризики, пов'язані з нестабільною економіко-політичною ситуацією в країні, а також через недостатньо високу довіру населення до банків. Тому останні надають перевагу короткостроковим кредитам населенню на споживчі потреби.

Так як ризиковість операцій споживчого кредитування залежить від різних чинників, то це зумовлює появу різновидів ризиків при кредитуванні споживчих потреб населення України (рис. 1).

Слід зазначити, що об'єктивна необхідність розробки такої класифікації ризиків виникає з метою ефективного управління ризиками споживчого кредитування. Для кращого розуміння видів ризиків вважаємо, що їх потрібно класифікувати на фінансові та нефінансові. До фінансових відносимо ризики, які можуть потенційно виникнути в процесі діяльності банку у сфері фінансового посередництва (ризик неплатоспроможності позичальника, валютний, відсотковий і ризик ліквідності). До нефінансових ризиків слід

віднести ті, які непрямо пов'язані з основною банківською діяльністю і віддзеркалюють вплив зовнішніх і внутрішніх подій на споживче кредитування: операційний, ризик оцінки, юридичний, ризик країни та форс-мажорний ризик.

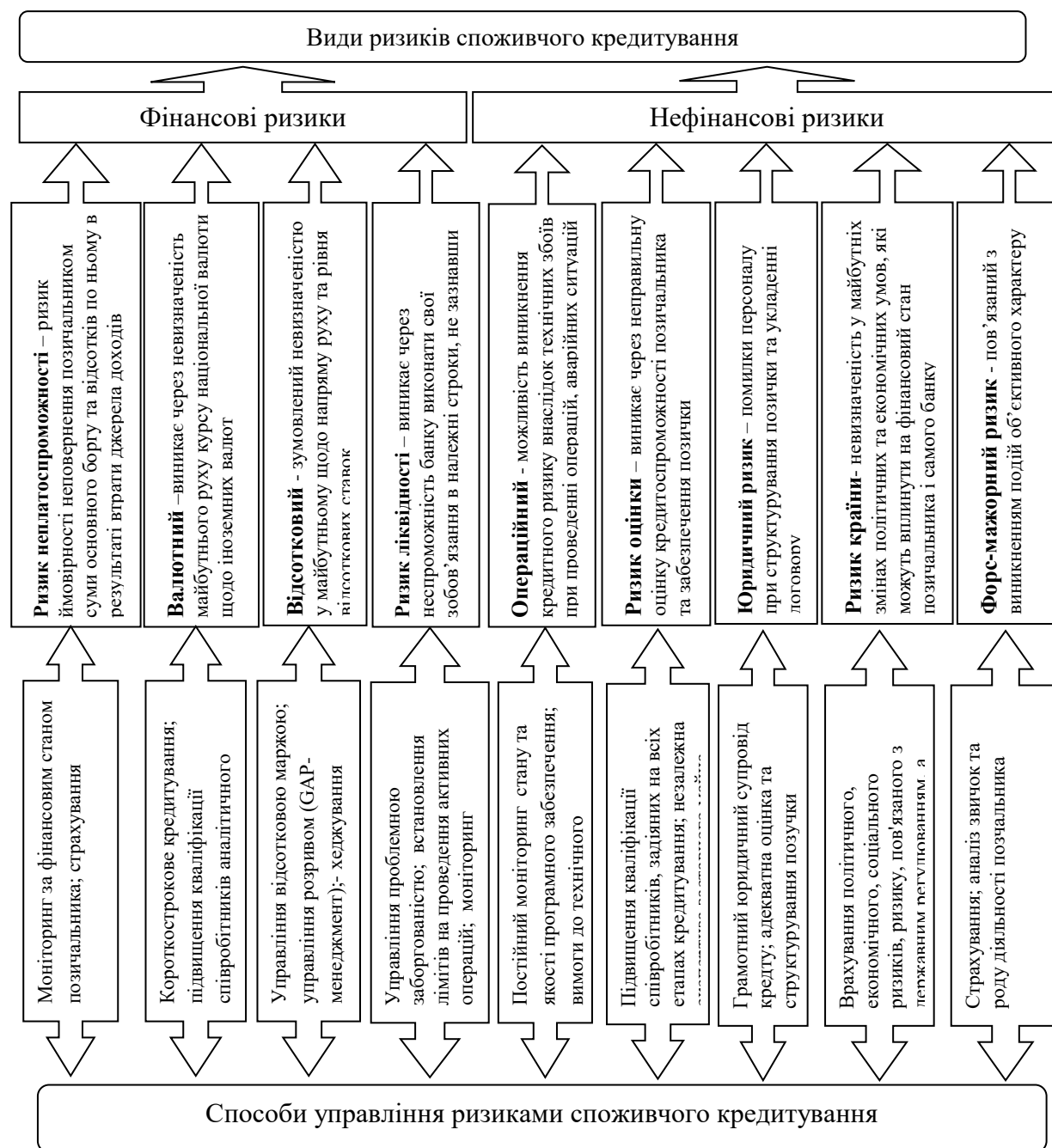

Рис.1. Види ризиків споживчого кредитування та способи управління ними [складено автором за матеріалами 2 , с.156-158]

Для нівелювання негативного впливу даних ризиків на кредитну діяльність банківських установ, а також для уникнення кризових явищ, банки займаються постійним моніторингом за всіма етапами кредитного процесу,

підвищують кваліфікацію співробітників, зайнятих у сфері споживчого кредитування, здійснюють управління активними та пасивними операціями, а також виконують норми Національного банку України.

Слід зазначити, що незалежно від обраної стратегії на ринку, в сучасних нестабільних умовах банківським установам України слід переходити від продуктоорієнтованого до клієнтоорієнтованого підходу в обслуговуванні клієнтів. В цілях збільшення прибутків доцільно проводити політику побудови довготривалих відносин з позичальниками – фізичними особами. Формування довготривалих відносин між банком і клієнтом на базі комплексного якісного обслуговування є одним з шляхів стабілізації й збільшення клієнтської бази. Водночас постійні клієнти більше довіряють банку й менше схильні покинути його за погіршення макроекономічної ситуації та економічних потрясінь. В рамках політики довготривалих відносин у споживчому кредитуванні банки мають активно розвивати CRM-технології .

Узагальнюючи зазначене вище, нами доведено, що для того, щоб зменшити ризики в секторі надання споживчих позичок, потрібно підвищити фінансову спроможність населення, відновити його довіру до банківської системи України, а також підвищувати рівень фінансової освіченості громадян і забезпечити належний рівень захисту споживачів банківських послуг.

Список використаних джерел:

1. Мороз А. М. Кредитний менеджмент: навч. посібник / А. М. Мороз, Р. І. Шевченко, І. В. Дубик. - К. : КНЕУ, 2009. - 399 с.

2. Бондарь О.П. Кредитування населення на споживчі потреби: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08. «Гроші, фінанси, кредит» / О.П. Бондарь. - Київ, 2007 – 19 с.

Закон про споживче кредитування: переваги та недоліки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2016/11/17/152927.htm>